

Chcete se zapojit do aktivit na oživení regionu Ratajska – Podvecka? Kontaktujte nás!

jméno

příjmení.....

ulice.....

město a PSČ.....

telefon.....

e-mail

podpis.....

Podpisem vyjadřuji dobrovolný souhlas se zpracováním mých osobních údajů sdružením Arnika (Chlumova 17, Praha 3, IČ: 265 432 81) po dobu neurčitou. Údaje budou použity pouze pro vnitřní potřebu Arniky za účelem mého dalšího informování. Mám právo přístupu ke svým údajům, právo na opravu či vymazání a další práva stanovená zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

Odpovědní zásilka
– cenu hradí adresát.

Arnika – Centrum pro
podporu občanů

Chlumova 17

Praha 3

1 3 0 0 0

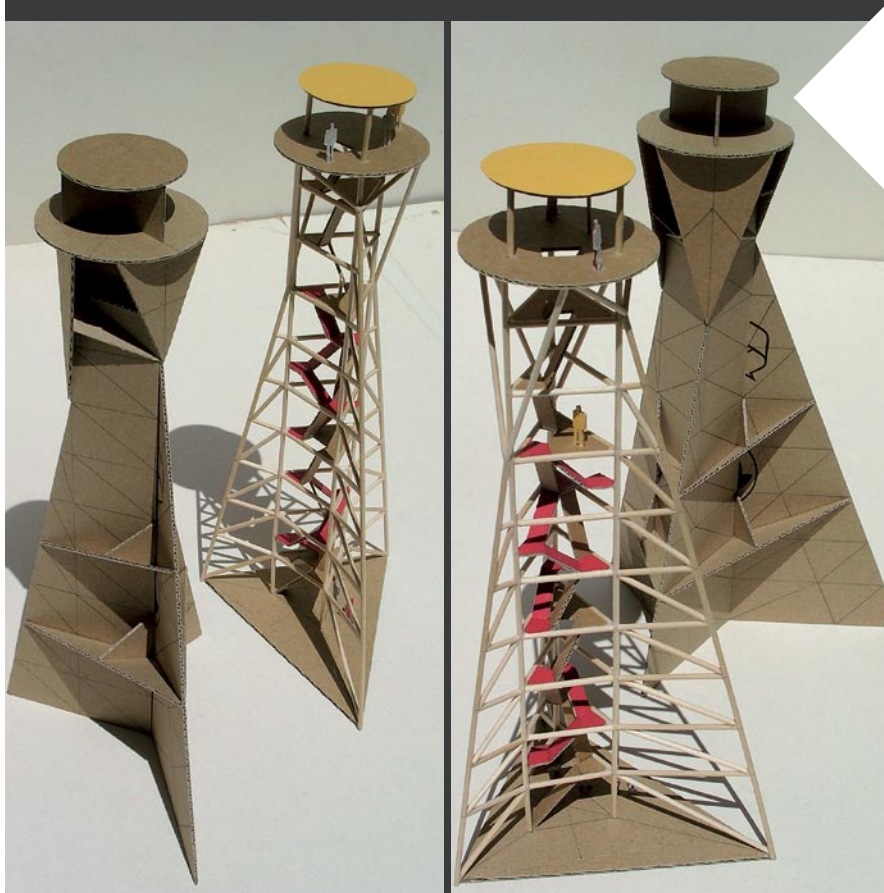

Rozvoj turistického ruchu - oživení regionu

„Což takhle postavit místo lomu na Stařechově rozhlednu?“, řekli si obyvatelé okolních obcí. Něco takového si zdejší krajina zaslouží a ze Stařechova bude krásný rozhled do kraje! Nápad si získal plnou podporu zastupitelstva Rataje a nabyl konkrétnějších obrysů.

Úkol navrhnout turistickou rozhlednu na vrcholu Stařechova přijal architekt Vlado Milunič, mimo jiné spoluautor Tančícího domu v Praze. Vymyslel unikátní trojúhelníkovou konstrukci, přičemž rozhledna by měla být celá dřevěná. Tato stavba se může stát novým symbolem regionu a zajímavým cílem pro výletníky.

Současně se stavbou rozhledny plánuje městys Rataje propojení turistických a cyklistických tras v regionu, aby byly místní zajímavosti dostupnější. Vznikne také nové značení, informační systém a další vybavení pro návštěvníky, například lavičky a odpadkové koše. Do regionu tak bude směřovat více lidí, což podpoří místní podnikání.

Pohled od Makolusk na podvecký kostel po směru 15. poledníku.

Foto: Jiří Novák

Turistickou rozhlednu na vrchu Stařechově s unikátní trojúhelníkovou konstrukcí, znázorněnou tímto modelem, navrhl architekt Vlado Milunič. Rozhledna by měla vyrůst do výšky 40 metrů.

Foto: Ateliér VM

Péče o přírodu - ochrana unikátních hodnot

Turisté a výletníci vyhledávají Posázaví jako cíl svých cest zejména kvůli pěkné a zachovalé přírodě. Také kvůli tomu je důležité chránit zdejší ekosystémy pro budoucnost. Stařechov je nejhodnotnějším prvkem regionálního biocentra Kácov a součástí nadregionálního biokoridoru. Lidská činnost by měla pomáhat krajině vracet se k přírodě blízkým biotopům.

Z hlediska lesního hospodaření je nutné uchránit unikátní jedlový porost. Zejména je nutné vyloučit lesní těžbu plošnou sečí a poškození přirozeného zmlazování těžkou technikou. Jedlina má velkou hodnotu; zachovává geny původních jedlí z Posázaví. Hospodaření v okolních lesích by mělo pomoci postupnému obnovení smíšeného různověkého lesa.

Lesy i louky by neměly být uměle odvodňovány. Ochranu potřebuje také prameniště u obce Makolusky s rašeliništními biotopy a okolní pcháčovou loukou, na níž se zachovala druhová skladba původních luk.

K rozvoji Posázaví může přispět každý z nás

Stařechov a jeho okolí není jen obyčejným lesem v Posázaví. Jde o místo, na které můžeme být právem hrdí.

A co bude dál? Jsme přesvědčeni, že šetrný turistický ruch a místní podnikání jsou vhodnou strategií pro budoucí rozvoj našeho mikroregionu. Stavba rozhledny, péče o nejcenější ekosystémy, zřízení naučné stezky, instalace nových turistických ukazatelů – to jsou jen některé příklady aktivit, které na nejbližší dobu plánujeme.

K tomu, aby bylo naše úsilí úspěšné, potřebujeme také Váš zájem a pomoc. Budoucnost regionu Posázaví není možná bez aktivního zapojení co nejširší skupiny jeho obyvatel. Uvítáme Vaše nápady, názory i reakce. Naše další činnost je závislá také na míře Vaší podpory a iniciativy. Věříme, že nás podpoříte.

Kontakty

Městys Rataje nad Sázavou
Zámecká 1
285 07 Rataje nad Sázavou
e-mail: ou@obecrataje.cz
www.obecrataje.cz

**Občanské sdružení
Za záchranu Ratajska
a Podvecka – Stařechov**
Ježovice 24
285 06 Podveky
e-mail: os-zachrana-rp@volny.cz
www.obecrataje.cz

**Arnika – Centrum pro
podporu občanů**
Chlumova 17
130 00 Praha 3
e-mail: cepo@arnika.org
tel. 222 781 471
www.cepo.arnika.org

Makoluský rozcestník.

Na obálce: Pohled na Makolusky.

Foto: Jiří Novák

Vydání tohoto letáku bylo podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím NROS, a Nadací Partnerství. Dárci neodpovídají za obsah letáku.

Posázaví

- krajina, ve které chceme žít

Nový život kopce Stařechova

Ve snaze o nový rozvoj Ratajska a Podvecka spojují své úsilí městys Rataje nad Sázavou, občanské sdružení Za záchranu Ratajska a Podvecka – Stařechov a Centrum pro podporu občanů sdružení Arnika. Rádi bychom se s Vámi podělili o svou vizi.

Náměstí v Ratajích zažívalo největší popularitu mezi výletníky v období první republiky. Posázaví je dodnes vyhledáváno pro své přírodní krásy i památky.

Foto: Martin Skalský / Arnika

Velkolom za ratajskými humny?

V roce 2007 přišli těžaři z Čáslavi s nápadem otevřít na kopci Stařechov velkolom kamene. Nechybělo mnoho, a dnes už mohl krásný a květenou i zvířenou bohatý kopec mizet rychlým tempem z mapy Posázaví. Přineslo by to s sebou možná vznik několika nových pracovních míst. Především by však došlo k dlouhodobému zatížení obcí v okolí těžkou nákladní dopravou, hlukem a prachem, a k nenávratnému poškození přírody.

V reakci na hrozící nebezpečí vzniklo občanské sdružení a ve spolupráci s okolními obcemi se mu podařilo zrušení oblasti odvrátit. Stařechov alespoň prozatím zůstává tím, čím byl pro generace našich předků. Místem klidných procházek, kde lze sbírat houby či maliny a kochat se pohledem na průzračnou vodu v lesních potocích.

Tak by mohl novodobý příběh Stařechova končit. Ale malý úspěch povzbudil místní aktivní občany, a ti se rozhodli nezastavit u prostého zakonzervování současného stavu.

Posázaví je tradičním rekreačním zázemím obyvatel Prahy i Středočeského kraje. Rataje zažívaly rozkvět za první republiky, kdy zde nejvíce prosperovaly penziony i místní podnikatelé. Ačkoliv proud návštěvníků neustal dodnes, region potřebuje nové impulzy ke svému rozvoji. Raději než na drancování nerostů by mělo Posázaví sázet na své krásy. Proto chceme oživit lesnatý kopec Stařechov a zvýšit jeho přitažlivost pro místní obyvatele i přespolní výletníky.

Krajina, která si zaslouží pozornost

Rataje nad Sázavou byly založeny okolo roku 950, první písemné zmínky o této obci se datují do roku 1156. Bohatou historií regionu připomíná nejen ratajský zámek a hrad Pikštejn, kostely v Podvekách a okolních obcích, ale i další památky. Znáмым výletním místem je například Kamenný stůl na vrcholu Stařechova.

Pár kilometrů východně od Ratají leží Makolusky, malebná vesnička, jež v roce 2004 vyhrála první příčku v anketě MF Dnes o nejoblíbenější místo Středočeského kraje. V těsné blízkosti místní hájenky prochází 15. poledník. Naproti hájence byla roku 1898 vysázena pětice dubů letních a mezi ně umístěn velký kámen z nučického pískovce, připomínající knížete Jana Dobrotivého. Poledník dále pokračuje k přírodní zajímavosti Kamenný mlýn.

Krajina v okolí vrchu Stařechova (470 metrů n. m.) a v údolí potoka Hubertyky utváří pěknou scenérii s bohatými lesy. Její dnešní podobu určil člověk svou prací. Nepoškodil jí ale chemizací, velkými plochami monokultur nebo odvodňováním lesů a luk. Zachovalo se tak souvislé území s podmínkami vhodnými pro život a šíření mnoha rostlinných i živočišných druhů. V okolí Stařechova nalezneme přirozená prameniště; celá oblast pracuje jako zásobárna vody a klimatizační zařízení pro blízké okolí. Základním předpokladem druhové rozmanitosti krajiny je fungující vodní režim. Příznivé mikroklima znamená hojnost rostlin i zvířat a činí krajinu příjemnou pro pobyt člověka.

Unikátní jedlina je kvalitnější než jedlové lesy v Pošumaví. Tento les má pro svou zachovalost velký význam i z vědeckého hlediska.

Foto: Filip Lysák

Unikátní lesy Stařechova

Nejcennější částí polesí je starý jedlový porost, který vitalitou a druhovým složením předčí i ukázkové jedliny celostátního významu. Vznikl z původního smíšeného jedlobukového lesa při dnes již zaniklém způsobu hospodaření v lesích – milířování, kdy lidé postupně káceli buky a z jejich dřeva pálili dřevěné uhlí. Rostou tu dospělé a dorůstající jedle i mladé semenáčky. V podrostu najdeme širokou škálu kapradin a hajních bylin. Zem je bohatě pokrytá mechem a zadržuje hodně vláhy. Je zřejmé, že zde žije hodně vzácných a ohrožených druhů zvířat, zejména hmyzu vázaného na jedlové porosty. Staré stromy s dutinami poskytují hnízdiště různým ptákům, předpokládá se výskyt vzácných sov a dravců.

Také ostatní lesy rostou na místech, kde bývaly druhově bohaté květnaté bučiny nebo sutové lesy. I místa, kde již rostou jiné než původní dřeviny, mají zachovalé a velmi bohaté bylinné patro. V takovém podrostu se daří lesním živočichům, svá hnízda zde schovává např. sluka hajní. Vzácností je také zachovalá niva potoka s olšinami a spontánní tvorbou tůň a mokřin.

Přírodě blízké smíšené lesy bez umělého odvodnění pomáhají krajině hospodařit s vodou. Zadržují přebytečnou vláhu jako houba a v suchém období jí

Kamenný stůl na vrcholu Stařechova byl postaven v roce 1905 u příležitosti konání sjezdu České lesnické jednoty v Kolíně.

Foto: Martin Skalský / Arnika

postupně odevzdávají okolí. Mimo les bývaly pravidelně kosené louky plné květin. Dnes je nikdo neseče a louky strádají, kosením by se však rychle zregenerovaly. Tím by se obnovila jejich významná krajino- tvorná funkce včetně přirozeného zadržování vody.

Kámen v Makoluskách, připomínající knížete Jana Dobrotivého. Kolem něj je vysázeno pět dubů.

Foto: Jiří Novák

V bohatém bylinném podrostu jedlového lesa najdeme širokou škálu kapradin a hajních bylin. Zem pokrytá mechem zadržuje hodně vláhy.

Foto: Filip Lysák

